

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 10.11.2020
Αριθμ. Πρωτ.:841/197695

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Νέκρωση γεωργικών εκτάσεων στον κάμπο της Ορμύλιας Χαλκιδικής λόγω χημικών-τοξικών αποβλήτων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 8282/16-7-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην εν θέματι ερώτηση, πρόκειται για καταγγελίες παράνομης απόθεσης αποβλήτων σε καλλιεργήσιμους αγρούς.

Αρμόδια, να επιληφθεί του θέματος, είναι η Ειδική Γραμματεία Επιθεωρητών Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ). Στην εν λόγω Ειδική Γραμματεία υπάγεται το Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος, που είναι αρμόδιο για τη διαπίστωση του προβλήματος και εν συνεχεία την επιβολή σχετικών κυρώσεων στους υπεύθυνους. Επιπλέον, στην ίδια Ειδική Γραμματεία, υπάγεται το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ), στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η αποκατάσταση της τυχόν προκληθείσας περιβαλλοντικής ζημιάς. Επισημαίνεται ότι, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) δεν έχει λάβει μέχρι σήμερα κάποια ενημέρωση σχετικά με «νέκρωση γεωργικών εκτάσεων λόγω χημικών – τοξικών αποβλήτων» στην εν λόγω περιοχή.

Ωστόσο, σύμφωνα με την 1^η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας, στην οποία απορρέει ο ποταμός Χαβρίας της Λεκάνης Απορροής Χαλκιδικής, και όσον αφορά στις πηγές ρύπανσης της περιοχής, σημειώνεται ότι: το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα της Ορμύλιας, εμφανίζει τόσο πτώση στάθμης του νερού λόγω αναρρόφησής του μέσω γεωτρήσεων, όσο και ποιοτική υποβάθμιση εξαιτίας αφενός της υφαλμύρινσής του λόγω διείσδυσης θαλασσινού νερού και αφετέρου της νιτρορύπανσής του, προερχόμενης από τη γεωργία, την κτηνοτροφία και τα αστικά λύματα, καθώς στην περιοχή υπάρχει ανεπτυγμένος τριτογενής τομέας και έντονο πρόβλημα αποχέτευσης.

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΔΑΠ) συνιστούν το στρατηγικό πλαίσιο χάραξης πολιτικής για τη διαχείριση των υδάτων (Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60), στα οποία περιλαμβάνονται και

συγκεκριμένα μέτρα αποκατάστασης της οικολογικής και χημικής ποιότητας των Υδατικών Συστημάτων. Για αυτά, αρμόδια Υπηρεσία είναι η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων (ΓΓΦΠΥ) - πρώην Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) - του ΥΠΕΝ.

Σημειώνεται ότι εφόσον από την καταγγελία δεν προκύπτει η πηγή ρύπανσης του ποταμού, σε περίπτωση που αυτή προέρχεται από γεωργικά-κτηνοτροφικά απόβλητα, επισημαίνεται ότι διατάξεις που αφορούν στην προστασία των υδάτων, επιφανειακών και υπόγειων, έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης. Για την εφαρμογή της Οδηγίας, επισπεύδουσα Υπηρεσία είναι η ΓΓΦΠΥ, με συναρμόδια τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Σύμφωνα με την εν λόγω Οδηγία, κάθε Κράτος – Μέλος, θεσπίζει έναν ή περισσότερους κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής, που εφαρμόζονται από τους γεωργούς και περιλαμβάνουν κανόνες ως προς την άσκηση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας των υδάτων από τη νιτρορύπανση.

Ο Κώδικας που συντάχθηκε από την ανωτέρω Διεύθυνση του ΥΠΑΑΤ και έχει εγκριθεί με την αριθ. 1420/82031/22-7-2015 «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» (Β' 1709/17-8-2015) Υ.Α., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, έχει προαιρετική ισχύ για το σύνολο της χώρας μας. Παρότι ο Κώδικας έχει εθελοντικό χαρακτήρα - πλην των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως Ζώνες Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση (ZEN), στις οποίες ισχύει υποχρεωτικά για τους αγρότες (σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ) - περιλαμβάνει και μια σειρά διατάξεων οι οποίες έχουν τη μορφή απαγόρευσης, προκειμένου να δοθεί έμφαση στην αποφυγή πρακτικών με αυξημένη επικινδυνότητα για την πρόκληση νιτρορύπανσης.

Επισημαίνεται ότι, οι πιο σημαντικές από τις ανωτέρω διατάξεις για την προστασία των υδάτων, έχουν ενσωματωθεί και στο κείμενο της Πολλαπλής Συμμόρφωσης που ισχύει για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 [αριθ. 1791/74062/02.07.2015 (Β' 1468/14-7-2015) Υ.Α.], αποτελώντας στοιχείο ελέγχου, προκειμένου οι παραγωγοί να δικαιούνται τη λήψη ενωσιακών ενισχύσεων. Επίσης, σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ, κάθε Κράτος – Μέλος, μεταξύ άλλων, οφείλει να χαρακτηρίσει ως ευπρόσβλητες ζώνες, τις περιοχές της ξηράς, των οποίων τα ύδατα απορρέουν σε ύδατα που εμφανίζουν αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών (μεγαλύτερες των 50mg/l). Ο χαρακτηρισμός μιας περιοχής ως ευπρόσβλητης ζώνης γίνεται από το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, μεταξύ των οποίων και το ΥΠΑΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν αυξημένες τιμές νιτρικών στα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα της συγκεκριμένης περιοχής, μετά από μετρήσεις που πραγματοποιούνται από το ΥΠΕΝ, με βάση σταθερό δίκτυο παρακολούθησης υπόγειων και επιφανειακών υδάτων.

Σημειώνεται ότι, η περιοχή Επανωμής – Μουδανιών Χαλκιδικής, η οποία βρίσκεται δυτικά του κάμπου της Ορμύλιας, έχει χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητη ζώνη, σύμφωνα με την αριθ. 147070/21-11-2014 (Β' 3224/2-12-2014) ΚΥΑ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπουργείο Εσωτερικών
-Γραφ. κ. Υπουργού
- 2.Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
-Γραφ. κ. Υπουργού
- 3.Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο